

Mały Książę

Antoine de Saint-Exupéry

Materiał elektroniczny – wersja do czytania:

<https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/saint-exupery-maly-ksiazek/>

SŁOWA KLUCZE

gwiazdy ▪ przyjaźń ▪ miłość ▪ pustynia ▪ róża ▪ tęsknić ▪ serce ▪ samotność

Rozdział I

Narrator¹ wspomina, że kiedy miał sześć lat, czytał książkę o dżungli *Historie prawdziwe*. Zobaczył w książce obrazek węża boa. Wąż na obrazku połykał² lwa. Narrator-chłopiec czytał, że wąż połknął zwierzę w całości. Narrator-chłopiec zainspirował się i namalował swój pierwszy rysunek. Na rysunku widać węża, a w jego brzuchu znajduje się coś bardzo dużego. Chłopiec pokazuje rysunek dorosłym. Dorośli widzą na rysunku kapelusz. Chłopiec maluje drugi rysunek – teraz widać, że w brzuchu węża znajduje się słoń. Dorośli mówią chłopcu, aby nie interesował się węzami, ale uczył się geografii, historii, rachunków i gramatyki. Chłopiec jest smutny, że dorośli nie mają wyobraźni i niczego nie rozumieją. Chłopiec postanawia³, że w przyszłości nie zostanie malarzem, ale pilotem.

Narrator-pilot w dorosłym życiu poznał wielu ludzi. Często sprawdzał, czy dorosły człowiek ma wyobraźnię, czy rozumie świat i pokazywał mu swój pierwszy rysunek. Kiedy słyszał odpowiedź, że na rysunku jest kapelusz, to nie rozmawiał z tą osobą o węzach boa i gwiazdach. Wiedział, że tematy do rozmowy to brydż⁴, golf i polityka.

II

Narrator-pilot w dorosłym życiu czuje się samotny. Pilot nie może spotkać ludzi, z którymi można prowadzić prawdziwe rozmowy⁵.

Sześć lat temu pilot wylądował awaryjnie na pustyni Sahara, ponieważ jego samolot się zepsuł. Sytuacja była bardzo poważna. Pilot musiał sam naprawić samolot. Wiedział, że ma zapas wody tylko na osiem dni. Kiedy nadeszła noc, pilot zasnął na piasku.

Rano dziwny głosik budzi pilota. Pilot jest w wielkim szoku, kiedy widzi małego chłopca z jasnymi włosami. Chłopiec ma na

¹ narrator – postać (osoba), która opowiada wydarzenia w utworze literackim

² połykać-połknąć – jeść-zjeść

³ postanawiać-postanowić – zdecydować

⁴ brydż – gra w karty

⁵ prowadzić rozmowy – rozmawiać

sobie długi królewski płaszcz, wysokie buty, a w dłoni trzyma szpadę. Chłopiec nazywa się Mały Książę. Dziecko prosi o rysunek baranka. Pilot pyta chłopca, co tu robi. Chłopiec jakby nie słyszy pytań, ale prosi jeszcze raz o narysowanie baranka. Pilot nie rysuje baranka, ale najpierw rysuje słonia w wężu boa. Chłopiec od razu rozpoznaje, co to jest i mówi, że nie chce słonia w wężu. Chłopiec czeka na rysunek baranka. Pilot wykonuje trzy rysunki, ale żaden baranek nie podoba się chłopcu. Mały Książę narzeka⁶, że jeden baranek jest chory, drugi to baran, a trzeci jest za stary. Chłopiec chce zwierzątko, które będzie żyło długo. Pilot rysuje skrzynię⁷ i mówi chłopcu, że baranek jest w środku. Chłopiec wreszcie jest szczęśliwy. Mały Książę zastanawia się, czy baranek je dużo trawy, bo ma mało miejsca na swojej planecie.

III-IV

Pilot nie wie, skąd jest chłopiec. Chłopiec zadaje dużo pytań, ale nie odpowiada na pytania mężczyzny. Mały Książę nie wie, co to jest samolot. Mężczyzna mówi mu, że samolot lata. Pyta, czy pilot spadł z nieba i z jakiej jest planety. Pilot pyta Małego Księcia, dokąd chce zabrać baranka. Chłopiec mówi, że skrzynia może być domem dla baranka. Baranek nie ucieknie. Planeta⁸ Małego Księcia jest mała jak dom. Pilot wie, że jest dużo planet bez nazwy, a małe planety mają tylko numery. Planeta chłopca to asteroida B 612.

Teraz pilot pisze swoje wspomnienia, a od spotkania z Małym Księciem minęło już sześć lat. Pilot nadal jest smutny i tęskni. Chce opowiedzieć o swoim przyjacielu, aby wszyscy wiedzieli, jaki był. Pilot kupuje farby i kredki i chce malować przyjaciela. Mały Książę zawsze nosi na szyi złoty szalik. Złote kosmyki włosów wokół twarzy Małego Księcia wyglądają jak świecąca gwiazda.

V

Pilot codziennie dowiaduje się nowych informacji o planecie B 612 i o podróży chłopca. Trzeciego dnia Pilot i chłopiec rozmawiają o baobabach⁹. Mały Książę pyta, czy to prawda, że baranki jedzą krzewy¹⁰. Mężczyzna mówi, że tak. Chłopiec cieszy się i pyta, czy baranki jedzą baobaby. Pilot mówi, że baobaby są za duże. Chłopiec wyjaśnia, że baobaby są na początku małe i wtedy trzeba je wyrwać. Baobaby są niebezpieczne dla małej planety, ponieważ mogą ją zniszczyć. Mały Książę bardzo dba o swoją planetę i regularnie wyrwa małe baobaby.

⁶ narzekać – mówić z niezadowoleniem

⁷ skrzynia – drewniane opakowanie

⁸ planeta – tutaj gwiazda/asteroida; autor stosuje te słowa zamiennie, jako synonimy

⁹ baobaby – gatunek drzew, jedne z największych drzew świata; rosną w Afryce, Australii i na Madagaskarze

¹⁰ krzew – roślina, małe drzewko, rośnie w parku, w ogrodzie, na łące, w lesie

VI

Pilot rozumie, że życie Małego Księcia jest smutne. Chłopiec lubi zachody słońca i chce zobaczyć zachód słońca razem z pilotem. Muszą poczekać do wieczora. Chłopiec wspomina, że pewnej doby¹¹ obserwował zachód słońca czterdzieści trzy razy. Zachód słońca pomagał mu na smutek. Pilot pyta go, czy teraz też jest smutny. Mały Książę nie odpowiada.

VII

Piątego dnia Mały Książę opowiada pilotowi o swoim życiu. Pyta, czy baranek zjada kwiaty z **kolcami**. Pilot odpowiada, że baranek zjada wszystko, nawet kolce. Chłopiec pyta, do czego służą kolce, ale mężczyzna, nie umie mu tego wytłumaczyć. Naprawia samolot i martwi się, że ma coraz mniej wody. Pilot mówi, że kolce to złośliwość kwiatów. Mały Książę jest zdziwiony i nie wierzy pilotowi. Mówi, że kwiaty są słabe¹², a kolce dodają im odwagi. Pilot jest zdenerwowany i nie ma czasu na rozmowy, bo naprawia samolot. Chłopiec zauważa, że mężczyzna mówi, jak typowy dorosły.

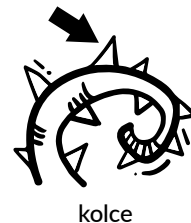
Mały Książę opowiada o planecie, na której mieszka pan, który jest czerwony ze złości. Ten pan nigdy nie kochał, nigdy nie powąchał kwiatka, nigdy nie patrzył na gwiazdy. Ten pan tylko coś liczy i codziennie powtarza, że jest poważnym człowiekiem.

Mały chłopiec mówi, że ma kwiat, który rośnie tylko na jego planecie. Chłopiec kocha ten kwiat i chce na niego patrzeć. Jeśli owieczka zje kwiat, to będzie smutny. Chłopiec płacze. Pilot mówi, że kwiat będzie bezpieczny i obiecuje narysować **kaganiec** dla owieczki, a dla kwiatka **zbroję**.

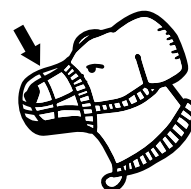
VIII

Na planecie chłopca rosły zwyczajne kwiaty, ale pewnego dnia na planecie pojawił się inny, wyjątkowy kwiat. Mały Książę bał się, że to jest baobab. Kiedy kwiatek rozkwitł¹³, to okazało się, że to róża. Róża bardzo spodobała się chłopcu. Mały Książę podlewał kwiat, ale róża była dla niego niemiła. Ciągle czegoś chciała i pokazywała kolce. Róża chciała, aby chłopiec przyniósł jej **klosz**, bo nie lubiła wiatru. Róża opowiedziała chłopcu o miejscu, z którego przybyła. Tak naprawdę róża nic nie wiedziała o innych planetach, bo była tam **ziarnem**. Róża trochę kłamała.

Mały Książę jest smutny, że zostawił różę i opuścił planetę. Książę nie mógł wytrzymać jej charakteru i słów. Róża tak pięknie dla niego pachniała, a on nie umiał jej kochać. Chłopiec mówi pilotowi, że słowa nie są ważne – ważne są czyny¹⁴.

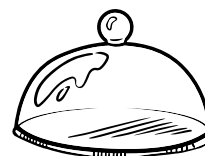
kolce

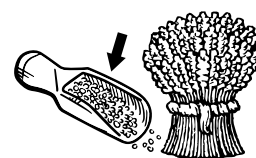
kaganiec

zbroja

klosz

ziarno

¹¹ doba – 24h, dzień i noc

¹² słaby – ma niewiele siły

¹³ rozkwitnąć – rozwinąć kwiat

¹⁴ czyn – uczynek; to, co robimy

IX

Mały Książę opuścił swoją planetę. Wcześniej wyczyścił **wulkany**, wyrwał korzenie baobabów. Myślał, że już nigdy nie wróci na planetę. Podlał¹⁵ różę, nakrył ją kloszem. Chłopiec był bardzo smutny, kiedy żegnał się z różą. Róża przeprosiła chłopca za swoje zachowanie i życzyła mu szczęścia. Tamtego dnia była bardzo miła i mówiła, że go kocha. Róża nie chciała już klosza, nagle nie bała się dzikich zwierząt, bo przecież do obrony ma swoje kolce. Róża płakała i nie chciała, by Mały Książę widział jej łzy.

X

Po opuszczeniu planety i róży, Mały Książę odwiedza asteroidy 325, 326, 327, 328, 329 i 330.

Na pierwszej planecie mieszka król. Planeta jest bardzo mała. Król nazywa Małego Księcia poddanym. Chłopiec nie wie, jak król go rozpoznał, bo przecież nigdy go nie widział. Chłopiec nie wie, że dla królów wszyscy ludzie są poddanymi. Król każe chłopcu podejść do siebie. Chłopiec jest zmęczony i ziewa. Król mówi, że nie można przy nim ziewać. Mały Książę przeprosza i tłumaczy, że jest zmęczony. Król nie widział wcześniej człowieka, który ziewa, więc rozkazuje chłopcu ziewać. Mały Książę mówi, że nie może ziewać na zawołanie¹⁶.

Mały Książę pyta króla, czym rządzi na takiej małej planecie. Król mówi, że wszystkim. Chłopcu bardzo się to podoba i myśli o swojej planecie. Prosi króla, aby rozkazał słońcu, by zaszło. Król czeka na odpowiednią chwilę, by wydać rozkaz.

Mały Książę planuje odwiedzić inne planety. Król chce, aby chłopiec z nim został i obiecuje, że mianuje¹⁷ go ministrem sprawiedliwości¹⁸. Mały Książę widzi, że tutaj nie ma kogo sądzić¹⁹. Król mówi, że może sądzić siebie lub **szczura**, który tutaj mieszka. Mały Książę prosi króla o pozwolenie na wyjazd. Król mówi, że mianuje go ambasadorem²⁰. Mały Książę myśli, że dorośli są bardzo dziwni.

XI

Druga planeta to planeta pyszałka²¹. Pyszałek myśli, że jest najprzystojniejszy, najinteligentniejszy i najbogatszy na całej planecie, a Mały Książę to jego wielbiciel. Pyszałek prosi, aby Mały Książę klaskał, kiedy pyszałek kłania się²² i unosi kapelusz. Mały Książę myśli, że to śmieszne i klaska. Mały Książę rusza dalej i myśli, że dorośli są dziwni.

wulkan

szczur

¹⁵ podlewać – dawać wodę roślinom

¹⁶ na zawołanie – na rozkaz, na czyjeś życzenie

¹⁷ mianować – dać komuś ważną funkcję lub stanowisko

¹⁸ minister sprawiedliwości – minister, który zajmuje się prawem i sądami w państwie

¹⁹ sądzić – wymierzać karę za złe czyny

²⁰ ambasador – przedstawiciel, reprezentant króla

²¹ pyszałek – ktoś, kto ma o sobie zbyt dobre zdanie

²² kłaniać się – pochylać się, artysta kłania się widzowi po występie

XII

Na trzeciej planecie mieszka pijak. Na stole ma butelki alkoholu. Pijak pije, bo chce zapomnieć²³, że wstydzi się swojego alkoholizmu²⁴. Mały Książę nie może pomóc pijakowi i podróżuje dalej. Chłopiec myśli, że dorośli są bardzo, bardzo dziwni.

XIII

Planeta numer cztery to planeta biznesmena. Biznesmen coś liczy i nie widzi Małego Księcia. Chłopiec stoi blisko, a biznesmen dodaje cyfry. Biznesmen mówi, że coś już trzy razy przerwało jego pracę. **Chrząszcz**, który hałasował, reumatyzm²⁵ oraz Mały Książę. Okazuje się, że biznesmen liczy gwiazdy. Biznesmen krytykuje ludzi, którzy patrzą na **gwiazdy** i marzą. On nie ma czasu na marzenia. Gwiazdy są niczyje²⁶, ale biznesmen mówi, że gwiazdy są tylko jego. Biznesmen zapisuje liczbę gwiazd na karteczce. Karteczka jest w banku i biznesmen myśli, że jest bogaty. Mały Książę wie, że to nie jest poważne. Opowiada Biznesmenowi o swojej planecie, na której ma trzy wulkany i kwiat. Mały Książę znów myśli, że dorośli są dziwni.

chrząszcz

XIV

Planeta numer pięć jest najmniejsza. Jest tam **latarnia** i człowiek, który ją zapala²⁷. Na planecie nie ma ani domów, ani ludzi. Chłopiec pyta latarnika, dlaczego bez przerwy gasi²⁸ i zapala latarnię. Mężczyzna mówi, że taki jest regulamin²⁹. Kiedyś zapalał latarnię wieczorem i gasił ją rano. Ale planeta obraca się coraz szybciej – jeden dzień tutaj trwa tylko minutę. Kiedy chłopiec i latarnik rozmawiali, minął miesiąc – 30 dni, to znaczy 30 minut. Chłopiec chciałby być przyjacielem latarnika, ale planeta jest za mała i Książę musi ruszać dalej.

latarnia

XV

Planeta numer sześć jest duża i mieszka na niej geograf. Geograf zapisuje informacje w grubej księdze. Geograf myśli, że Mały Książę to badacz³⁰. Mały Książę pyta geografa, czy na planecie są oceany, góry, miasta i rzeki. Geograf tego nie wie, ponieważ on tylko zbiera informacje od badaczy. Geograf prosi, aby Mały Książę opisał swoją planetę. Mały Książę opowiada o wulkanach i róży. Geograf mówi, że informacja o kwiatach jest niepotrzebna, bo kwiaty nie są wieczne. W podręcznikach geografii jest tylko to, co jest wieczne. Mały Książę myśli o swojej róży i jest smutny. Geograf proponuje chłopcu, aby pojechał na Ziemię.

²³ zapomnieć – nie pamiętać

²⁴ alkoholizm – nałóg alkoholizmu, picie za dużo alkoholu

²⁵ reumatyzm – choroba kości i stawów

²⁶ niczyje – bez właściciela

²⁷ zapalać – tu: włączać światło

²⁸ gasić – tu: wyłączać światło

²⁹ regulamin – przepisy, zasady

³⁰ badacz – osoba, która prowadzi badania naukowe

XVI – XVII

Kolejna planeta to Ziemia. Na Ziemi mieszkają dwa miliardy ludzi i wśród nich jest dużo królów, geografów, biznesmenów, pijaków, pyszałków oraz latarników.

Mały Książę jest zdziwiony, że na Ziemi nie widzi ludzi. Spotyka węża, który informuje go, że znajduje się w Afryce, na pustyni. Wąż mówi, że ludzie nie mieszkają na pustyni. Chłopiec pokazuje wężowi na niebie swoją planetę. Opowiada o kłopotach z różą i dlaczego przybył na Ziemię. Jest samotny i pyta, gdzie są ludzie. Wąż mówi, że wśród ludzi też można być samotnym.

Mały Książę zauważa, że wąż jest dziwny, bo jest chudy jak palec. Wąż mówi, że jest potężniejszy niż palec króla. To rozśmiesza Małego Księcia. Mówi, że wąż nie ma nóg, nie może podróżować. Wąż mówi, że ma inne moce i pomoże chłopcu wrócić do domu.

XVIII

Mały Książę idzie przez pustynię. Spotyka kwiat. Pyta, gdzie są ludzie. Kwiat mówi, że widział kiedyś karawanę³¹. Kwiat nie wie, gdzie można spotkać ludzi. Mały Książę idzie dalej.

XIX

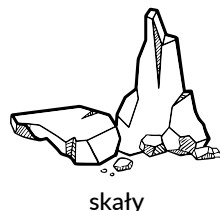
Mały Książę wchodzi na wysoką górę. Nigdy nie widział gór, tylko wulkany. Myśli, że ze szczytu góry zobaczy całą planetę i ludzi. Widzi skały i wita się z nimi. Odpowiada mu echo³², które powtarza słowa chłopca. Mały Książę prosi, aby zostali przyjaciółmi, a echo to powtarza. Mały Książę myśli, że Ziemia to dziwna planeta. Jest sucha i słona, a ludzie nie mają wyobraźni. Ludzie powtarzają to, co się do nich mówi.

XX

Mały Książę idzie długo przez piasek, **skały** i śnieg. Wreszcie widzi drogę i ma nadzieję, że teraz spotka ludzi. Droga prowadzi do ogrodu, w którym rosną róże, jest ich pięć tysięcy. Wszystkie są podobne do jego róży. Mały Książę wcześniej myślał, że jego róża jest jedyna. Z powodu tego odkrycia jest bardzo smutny. Chłopiec widzi pięć tysięcy podobnych róż i zaczyna mocno płakać.

XXI

Do Małego Księcia podchodzi lis. Chłopiec prosi, aby lis pobawił się z nim, ponieważ jest bardzo samotny. Lis mówi, że nie może się bawić, bo nie jest oswojony³³. Mały Książę mówi, że szuka ludzi. Lis mówi, że ludzie mają strzelby³⁴. Chłopiec mówi, że szuka przyjaciół. Mały Książę pyta, co to znaczy: „oswoić”. Lis tłumaczy, że ktoś oswojony jest wyjątkowy i potrzebny. Lis pyta

³¹ karawana – grupa ludzi, która podróżuje wielbłędami przez pustynię

³² echo – fala akustyczna, która powtarza dźwięki

³³ oswoić – przyzwyczaić się do kogoś lub czegoś

³⁴ strzelba – broń

chłopca o jego planetę. Cieszy się, że nie ma na niej myśliwych³⁵. Życie lisa jest proste. Poluje³⁶ na kury, a ludzie polują na niego.

Lis prosi Małego Księcia, aby go oswoił. Wtedy życie lisa będzie piękne – będzie komuś potrzebny. Mały Książę zgadza się, ale mówi, że ma mało czasu. Musi znaleźć przyjaciół. Lis tłumaczy, że ludzie nie mają na nic czasu, także na przyjaźń. Jeśli Mały Książę chce mieć przyjaciela, to musi oswoić lisa. Do oswajania potrzebna jest cierpliwość. Mały Książę i lis spotykają się codziennie. Na początku Mały Książę siada blisko lisa, kolejnego dnia siada bliżej, kolejnego jeszcze bliżej. Nic nie mówią. Rozmowa prowadzi do nieporozumień³⁷.

Lis mówi, że chłopiec powinien przychodzić każdego dnia o tej samej porze. To taki rytuał, taki zwyczaj. Dzięki temu już godzinę wcześniej lis może z radością czekać na przyjaciela. Mały Książę oswoił lisa.

Chłopiec musi wyjechać, a lis jest smutny. Traci przyjaciela. Mały Książę mówi, że nie chciał zrobić mu krzywdy, to lis chciał być oswojony. Chłopiec myśli, że zwierzę nic nie zyskało z sytuacji, ale lis zaprzecza i mówi, że zyskał bardzo dużo. Lis mówi, aby chłopiec patrzył na róże. Wtedy zrozumie, że jego róża jest jedyna na świecie.

Mały Książę idzie ostatni raz do ogrodu i patrzy na róże. Widzi, że kwiaty z ogrodu nie są podobne do jego róży. Róże są zwyczajne, nie są oswojone. Róże są piękne, ale „puste w środku”. Mały Książę rozumie, że jego róża jest wyjątkowa, bo to była jego róża. Tak samo lis na początku był podobny do innych lisów. Ale został przyjacielem Małego Księcia i teraz jest jedyny na świecie.

Chłopiec wraca do lisa, aby się pożegnać. Lis wyjawia³⁸ chłopcu swój sekret: „dobrze widzi się tylko sercem. To, co najważniejsze, jest niewidoczne dla oczu”. Lis jest bardzo mądry. Mały Książę wie teraz, że jego róża jest wyjątkowa, bo chłopiec poświęcał jej czas. Lis mówi, że ludzie zapomnieli o ważnej zasadzie. Każdy jest odpowiedzialny za to, co oswoił. Mały Książę powtarza jego słowa. Chce je zapamiętać.

XXII

Następie Mały Książę spotyka dróżnika³⁹. Pyta mężczyznę, co robi. Dróżnik mówi, że pomaga podróżnym. Wysyła pociągi w różne miejsca. Mały Książę patrzy na pociągi. Pociągi pędzą⁴⁰ w różne strony. Chłopiec pyta, dokąd tak szybko jadą. Dróżnik nie wie, ale mówi, że ludzie dużo podróżują. W czasie podróży

³⁵ myśliwy – osoba, która poluje na zwierzęta, na przykład na lisy

³⁶ polować – strzelać, zabijać dzikie zwierzęta

³⁷ nieporozumienie – konflikt, niezgoda

³⁸ wyjawić – powiedzieć o czymś, co wcześniej było sekretem

³⁹ dróżnik – pracownik, który obsługuje pociągi

⁴⁰ pędzi – szybko jedzie

się nudzą. Tylko dzieci obserwują świat przez okna pociągów. Mały Książę mówi, że tylko dzieci wiedzą, czego szukają. Dzieci poświęcają swój czas na lalki i dużo się bawią.

XXIII

Mały Książę spotyka sprzedawcę. Sprzedawca sprzedaje tabletki, po których nie chce się pić. Mężczyzna mówi chłopcu, że tabletki to oszczędność czasu, aż pięćdziesiąt trzy minuty na tydzień. Mały Książę myśli, że w pięćdziesiąt trzy minuty woli iść wolnym krokiem do **studni**.

XXIV

Pilot przebywa na pustyni już od ośmiu dni. Naprawia samolot i słucha Małego Księcia. Pilot pije ostatnią kroplę wody. Pilot wie, że można umrzeć bez wody. Obaj idą szukać studni, ale na pustyni to trudne. Idą długo i nic nie mówią. Jest noc i pilot ma gorączkę⁴¹. Chłopiec jest zmęczony, siada na piasku i zachwyca się gwiazdami. Mówi, że gwiazdy są piękne, a gdzieś na jednej z nich jest jego róża. Róży nie widać, ale ona jest gdzieś daleko. Pustynia też jest piękna, bo na pustyni znajduje się studnia. Jeszcze jej nie widać, ale też gdzieś jest. Pilot patrzy na chłopca i myśli, że to co najważniejsze (najcenniejsze), jest niewidoczne. Rano pilot dochodzi do studni.

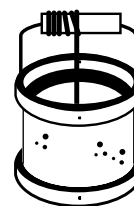
XXV

W studni na szczęście jest woda. Pilot i chłopiec piją wodę. Pilot patrzy, jak chłopiec pije. Chłopiec ma zamknięte oczy. Woda jest jak prezent. Mały Książę mówi, że na Ziemi ludzie mają ogrody, a w ogrodach jest dużo róż. Mimo to ludzie nie są szczęśliwi. Ludzie nie mogą znaleźć tego, czego szukają. Szukać trzeba sercem, bo oczy są ślepe⁴². Pilot jest smutny. Mały Książę, siada obok i prosi o rysunek kagańca dla baranka. Pilot rysuje kaganiec. Mały Książę analizuje rysunki pilota – śmieszą go baobaby i uszy lisa. Chłopiec uważa, że dzieci i tak rozumieją te rysunki.

Mały Książę przypomina sobie, że jutro jest rocznica⁴³ jego podróży na Ziemię. Rok temu Mały Książę spadł niedaleko studni z kosmosu. Chłopiec chce wrócić na swoją planetę. Mały Książę mówi, że pilot musi wrócić do samolotu i naprawić go. Mały Książę zostaje tutaj i prosi pilota, aby przyszedł jutro wieczorem.

XXVI

Pilot naprawił silnik samolotu i wieczorem idzie na spotkanie z Małym Księciem. Blisko studni jest stary mur. Na murze siedzi Mały Książę i z kimś rozmawia. Pilot nie widzi rozmówcy⁴⁴. Mały Książę umawia się na spotkanie w nocy. Okazuje się, że chłopiec

studnia

⁴¹ gorączka – wysoka temperatura ciała

⁴² ślepe – oczy, które nie widzą

⁴³ rocznica – dzień, który jest dokładnie w rok, dwa i tak dalej po jakimś fakcie

⁴⁴ rozmówca – osoba, z którą rozmawiamy

rozmawia z wężem i przygotowuje się na śmierć. Pyta węża, czy jego jad⁴⁵ jest silny⁴⁶ i czy będzie cierpiał.

Pilot nie rozumie, co tu się dzieje. Widzi węża i wyjmuje rewolwer⁴⁷, ale nie strzela, bo wąż znika. Chłopiec spada z muru, a pilot go łapie. Mały Książę jest bardzo blady i zmęczony. Mały Książę mówi, że musi wrócić na swoją planetę. Chłopiec tęskni za różą, którą bardzo kocha. Pilot wie, że nie może go zatrzymać. Pilot boi się, że już nigdy nie usłyszy śmiechu przyjaciela. Chłopiec mówi, że smutek minie. Na zawsze zostaną przyjaciółmi. Mały Książę objaśnia, że zawsze kiedy pilot będzie patrzeć w gwiazdy, to będzie słyszeć śmiech przyjaciela. Gwiazdy będą jak **dzwoneczki**. Pilot na Ziemi i Mały Książę na swojej planecie będą mogli śmiać się wspólnie. Tylko oni będą o tym wiedzieć.

dzwoneczki

Chłopiec nie chce, żeby pilot widział, jak umiera. Mały Książę ma plan, że ukąsi go wąż i wtedy umrze. Ciało zostanie na pustyni, a dusza wróci na planetę, do róży.

Na pustyni jest już noc i pilot widzi węża obok nogi Księcia. Po chwili Mały Książę cicho upada na piasek.

XXVII

Mija sześć lat. Pilot bezpiecznie wrócił do swojego domu. Często jest smutny, ale kolegom mówi, że to zmęczenie. Pilot bardzo tęskni za Małym Księciem. Kiedy nocą patrzy w gwiazdy, to słyszy dźwięk dzwoneczków. To śmiech Małego Księcia. Pilot jest pewien, że Mały Książę wrócił na swoją planetę, do róży. Zastanawia się, czy baranek zjadł różę, czy nie. Ale to tajemnica...

ĆWICZENIA PRZED CZYTANIEM

1. Tytuł naszej lektury to *Mały Książę*. Jak myślisz, o czym będzie ta książka?
2. W tytule lektury pojawia się główny bohater – Książę. Z jakimi opowieściami kojarzy ci się taki bohater? Tak, masz rację – z baśniami. Ciekawe, czy dobrze znasz baśnie? Proszę dopasować bohaterów baśni i baśniowe realia z nimi związane.

A	<i>Jaś i Małgosia</i>	0	<i>dom z piernika, las, Baba Jaga</i>
B	Kopciuszek	1	Kaj, Gerda, śnieg
C	Królowna Śnieżka	2	rybak, życzenia
D	Aurora	3	staw, zwierzęta, łabędź
E	Czerwony Kapturek	4	Wigilia, śnieg, ulica, zapałki
F	dziewczynka	5	babcia, wilk, koszyk, las
G	Królowa	6	Jaś, młyn, wesele, buty

⁴⁵ jad – trucizna

⁴⁶ silny – mocny

⁴⁷ rewolwer – broń

H	brzydkie kaczątko	7	sen, królewicz, wróżki
I	złota rybka	8	piasek i mak, złoty klucz, pszczoły
J	kot	9	bal, macocha, północ, pantofelek
K	Szewczyk Dratewka	10	lustro, macocha, jabłko

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
0										

3. Proszę skreślić wyraz, który nie pasuje do pozostałych.

- książę, korona, szalik, miecz
- planeta, gwiazda, księżyc, Sahara
- rakieta, samolot, helikopter, ptak
- Merkury, Syriusz, Jowisz, Saturn
- pustynia, piasek, las, słońce
- przyjaźń, nienawiść, miłość, tęsknota
- list, róża, łodyżka, kolce
- wąż, lis, rudy, ogon

4. Proszę obejrzeć oryginalne ilustracje autora do książki (link). Jak wygląda i co ma na sobie Mały Książę?

– wygląd: _____

– ubranie: _____

ĆWICZENIA W TRAKCIE CZYTANIA

5. Proszę podkreślić wyrazy, które nazywają bohaterów i miejsca akcji.

ĆWICZENIA PO PRZECZYTANIU TEKSTU

6. Proszę zapisać znaczenie wyrazów w swoim języku.

język polski	język _____
planeta	
wąż	
biznesmen	
ziemia	

latarnik	
samolot	
lis	
asteroida	
pijak	
pyszałek	
oswoić	

7. Proszę ułożyć plan wydarzeń we właściwej kolejności.

A	1	Pilot wspomina dzieciństwo.
B		Chłopiec opowiada o swojej planecie, podróżach w kosmosie i pobycie na Ziemi.
C		Pilot żegna się z Małym Księciem.
D		Pilot ma awarię samolotu i ląduje na Saharze.
E		Pilot i Mały Książę szukają wody na pustyni.
F		Pilot spotyka Małego Księcia.
G		Pilot naprawia silnik samolotu.
H		Pilot i chłopiec znajdują studnię.
I	9	Pilot tęskni za przyjacielem.

8. Co oni robią? Proszę połączyć informacje z obu kolumn.

A	król	0	ma poddanych
B	pijak	1	zapala lampy
C	pyszałek	2	liczy gwiazdy
D	biznesmen	3	potrzebuje wielbicieli
E	latarnik	4	pije alkohol
F	geograf	5	zbiera informacje

A	B	C	D	E	F
0					

9. Proszę wybrać i podkreślić poprawną formę przymiotnika w stopniu równym, wyższym lub najwyższym.

0. Planeta numer pięć jest (małą – mniejszą – najmniejszą) z planet, które odwiedził Mały Księżę.
 1. Małe baobaby są (duże – większe – największe) od róży.
 2. Róża Małego Księcia jest (wyjątkowa – bardziej wyjątkowa – najbardziej wyjątkowa).
 3. Czerwony ze złości bankier jest (poważnym – bardziej poważnym – najbardziej poważnym) człowiekiem, którego spotkał Mały Księżę.
 4. Dorośli są (dziwni – dziwniejsi – najdziwniejsi).
 5. Jad węża pustynnego to (potężna – potężniejsza – najpotężniejsza) trucizna.
 6. Góry na pustyni są (wysokie – wyższe – najwyższe) niż wulkany na planecie Małego Księcia.
 7. Lis wie, że życie z przyjacielem jest (piękne – piękniejsze – najpiękniejsze).
 8. Co jest (cenne – cenniejsze – najcenniejsze) w życiu?

10. Kto to powiedział? Proszę dopasować słowa do bohaterów.

A	narrator-chłopiec	0	„Dorośli nigdy niczego sami nie potrafią zrozumieć i wciąż trzeba im coś objaśniać (...)”
B	narrator-pilot	1	„(...) nigdy nie wiadomo, gdzie (...) szukać [ludzi]”
C	Mały Księżę	2	„Jeżeli jednak mnie oswoisz, będziemy sobie wzajemnie potrzebni. Będiesz dla mnie jedyny na świecie”; „Jeśli chcesz mieć przyjaciela, oswoj mnie!”
D	róża	3	„Jedynie dzieci wiedzą, czego szukają”
E	wąż	4	„Wśród ludzi też można się poczuć samotnym”
F	kwiat	5	„Nikomu nie podoba się tam, gdzie jest”
G	lis	6	„To wielka oszczędność. Specjaliści to wyliczyli. Oszczędza się pięćdziesiąt trzy minuty tygodniowo”
H	dróżnik	7	„Mały Księżę znalazł w końcu drogę. A drogi zawsze prowadzą do ludzi”
I	sprzedawca	8	„Ach, właśnie się obudziłam... Przepraszam... Jestem jeszcze nieuczesana...”

A	B	C	D	E	F	G	H	I
0								

11. Proszę uzupełnić zdania wyrazami z ramki.

baobaby ■ lisa ■ oczu ■ przyjaciół ■ pustyni ■ baranka ■ przyjaciela

0. Mały Księżę mówi, że *baobaby* to niebezpieczne drzewa.
 1. Pilot i Mały Księżę spotkali się na _____
 2. Pilot narysował chłopcu _____

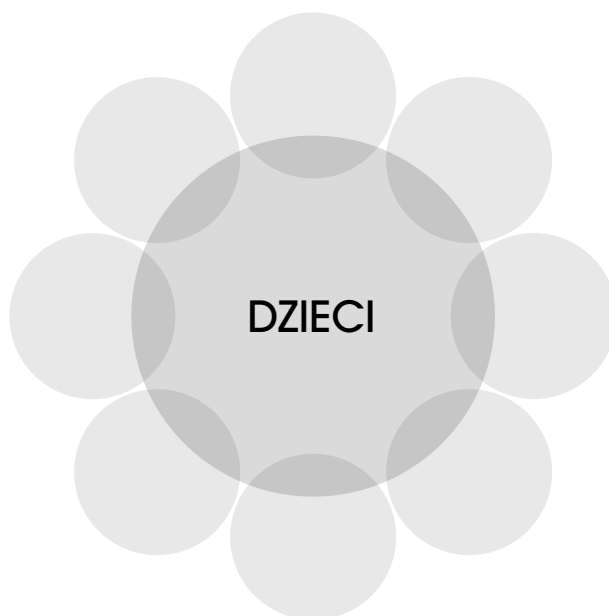
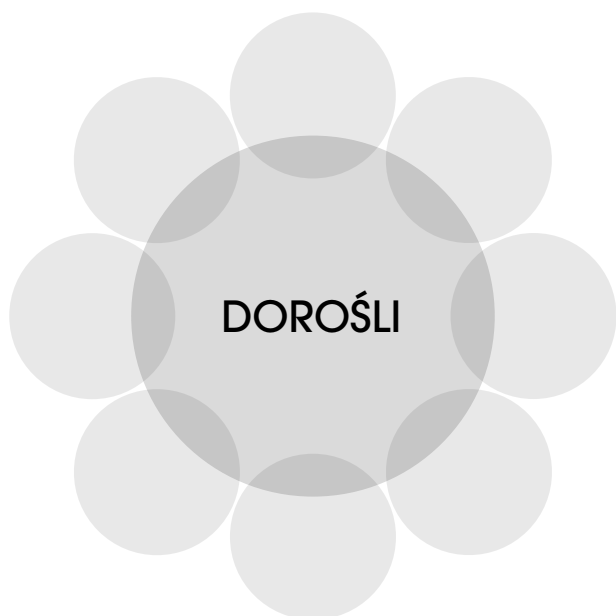
3. Mały Książę oswoił _____
4. Mały Książę szukał _____
5. Ludzie nie mają czasu dla _____
6. Najważniejsze jest niewidoczne dla _____

12. Proszę wybrać odpowiednią informację: P – prawda, F – fałsz.

0. Pilot rysował baobaby, kiedy był dzieckiem.	P	F
1. Mały Książę prosi o rysunek węża.	P	F
2. Planeta Małego Księcia jest niewielka.	P	F
3. Mały Książę szuka przyjaciela.	P	F
4. Ludzie mają czas dla przyjaciół.	P	F
5. Lis nie chce być oswojony.	P	F
6. Pilot nie kocha Małego Księcia.	P	F
7. Pilot często patrzy w gwiazdy.	P	F

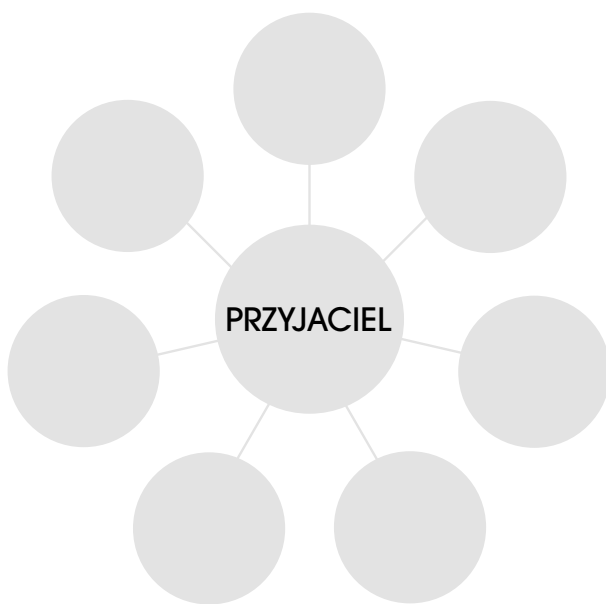
13. Mały Książę często myśli, że dorośli są dziwni i zajmują się niepotrzebnymi rzeczami. Jakie wartości są ważne dla dorosłych, a co cenią dzieci? Proszę uporządkować informacje zgodnie z treścią lektury.

miłość ▪ nałogi ▪ piękno ▪ materializm ▪ korzyści ▪ uczucia ▪ władza ▪ brak czasu ▪ odpowiedzialność ▪ pieniądze ▪ egoizm ▪ przyjaźń ▪ wierność ▪ dobroć ▪ wyobraźnia ▪ wiedza

14. Jakie cechy powinien mieć prawdziwy przyjaciel? Proszę przeczytać definicje i dopisać cechy przyjaciela. Proszę zapisać cechy na schemacie.

- a) pomaga przyjacielowi w trudnej sytuacji – _____
- b) mówi przyjacielowi, to co myśli i czuje – _____
- c) nie zdradzi przyjaciela, jest oddany przyjacielowi – _____
- d) dba o przyjaciela, opiekuje się przyjacielem – _____
- e) rozumie motyw postępowania przyjaciela, umie wybaczyć przyjacielowi – _____
- f) umie czekać – _____
- g) nie przyjaźni się dla jakiejś korzyści, daje przyjaźń za darmo – _____

ROZMOWA

1. Proszę opowiedzieć o miłości Małego Księcia i róży.
2. Proszę opowiedzieć o przyjaźni Małego Księcia i lisa.
3. Proszę przypomnieć cechy baśni. Czy *Mały Książę* to baśń? Proszę uzasadnić.

NOTATKI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....